

Svarīgākais īsumā

- ASV Federālās rezervju sistēmas vadītājs savā runā nepaziņoja par papildu monetārās politikas pasākumiem ekonomikas stimulēšanai
- ASV 2.ceturkšņa IKP rādītājs pārskatīts uz leju

Nedēļa tirgos un ekonomikā

ASV Federālās rezervju sistēmas vadītājs savā runā nepaziņoja par papildu monetārās politikas pasākumiem ekonomikas stimulēšanai

25. un 26.augustā notika ikgadējā konference ASV, Džekson Houlā, kuru rīkoja ASV Federālā rezervju sistēma un kurā piedalījās daudzu nozīmīgāko pasaules valstu centrālo banku pārstāvji un starptautisko finanšu iestāžu vadītāji. No konferences visa pasaule gaidīja atbildi uz jautājumu, kādus pasākumus īstenošas Federālā rezervju sistēma, lai dotu ASV ekonomikai papildu impulsu izaugsmei pēc zemajiem rādītājiem par izaugsmi 1. un 2. ceturksnī. Tomēr šoreiz FRS vadītājs Bens Bernanke (*Ben Bernanke*) nepaziņoja par jaunu kvantitatīvās pavājināšanas politikas kārtu. Viņš tikai pateica, ka FRS rīcībā ir daži monetārās politikas instrumenti, un ka nepieciešamības gadījumā tie varētu tikt pielietoti. Iespējams, par šo instrumentu izmantošanu tiks runāts nākamajā FRS sēdē 20.-21.septembrī. Sākotnēji bija plānots, ka tā aizņems tikai vienu dienu, tomēr Džekson Houlā tika paziņots, ka sēdes laiks tiks pagarināts. Šoreiz Bernanke, lai gan atzina, ka ASV ekonomikas izaugsme ir vājāka par iepriekš publicētām FRS prognozēm, tomēr nepaziņoja par jaunu ekonomikas monetārās stimulēšanas plānu. Viens no iemesliem ir tas, ka Bernanke gaida aktīvāku rīcību arī no ASV valdības. Viņš minēja, ka šajā situācijā efektīvāka var izrādīties ekonomikas fiskālā stimulēšana, un, lai gan ilgtermiņā ASV ir nepieciešams veikt valsts budžeta sabalansēšanas pasākumus, lai stabilizētu

valsts parāda līmeni, šobrīd nepieciešams nodrošināt ekonomikai straujākus izaugsmes tempus, nepieciešamības gadījumā veicinot papildu fiskālo stimulēšanu. Tādējādi FRS vadītājs liek noprast, ka nevajag uzskatīt monetāro stimulēšanu par universālu līdzekli, kas tiks lietots ikreiz, kad ekonomikas attīstība kavējas.

Lai gan Bernanke piekrīt, ka pašreiz ekonomika pieaug lēnāk, nekā bija prognozēts gada sākumā, viņš uzskata, ka ilgtermiņā ekonomika atgriezīsies pie straujākiem izaugsmes tempiem. Runājot par inflāciju, viņš pateica, ka izejvielu cenām vairs nepieaugot, inflācija ASV tuvākajos mēnešos nostabilizēsies 2% līmenī vai zem tā.

Bernanke arī minēja, ka zināmā mērā ASV un visas pasaules ekonomisko attīstību kavē volatilitāte pasaules finanšu tirgos, arī – parāda tirgos. Eiro zonas perifērijas valstu parādu krīze, ASV valsts reitinga samazināšana un politiskā cīņa, kas bija saistīta ar ASV valsts parāda griestu paaugstināšanu, radīja būtiskus riskus globālajai izaugsmei.

Bernanke aicināja ASV politiķus dziļi pārdomāt ekonomikas politikas lēmumus, jo no tās pārvaldes kvalitātes pašreiz var būt atkarīga ASV ekonomikas ilgtermiņa perspektīvas.

Kopumā FRS, lai arī nepaziņoja par ārkārtējiem monetārās politikas pasākumiem, tomēr atstāja cerību, ka lēmums par tiem var tikt pieņemts septembrī.

Lielu rezonansi izraisīja arī Starptautiskā Valūtas fonda vadītājas Kristīnes Lagardes (*Christine Lagarde*) runa, kurā viņa, tāpat kā Bens Bernanke, aicināja politiķus gan ASV, gan Eiropā ieņemt konstruktīvāku, saskaņotāku un radikālāku pozīciju attiecībā uz ekonomiskām reformām, kas nepieciešamas ekonomiskās izaugsmes veicināšanai. Viņa

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neieģūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

teica, ka, lai gan ir tikuši īstenoti pasākumi ar mērķi novērst faktoros, kas noveda pie 2008. gada krīzes, galvenie krīzes faktori joprojām nav novērsti.

Pēc viņas vārdiem, pašlaik ne vienmēr politiķi ir gatavi spert soļus, kas nepieciešami pasaules ekonomikas stabilitātes nodrošināšanai, un tas ir jāmaina. Lai nepieļautu jaunas banku krīzes, viņa piedāvāja veikt Eiropas banku sistēmas plaša mēroga kapitāla palielināšanu un radikālākus soļus cīņā ar ASV hipotekāro krīzi (arī rast iespēju aizņēmējiem refinansēties ar zemākām likmēm vai norakstīt daļu sava parāda). Tāpat kā Bernanke, viņa aicināja, plānojot valsts izdevumu samazināšanu, vairāk koncentrēties uz ilgtermiņa pasākumiem, bet īstermiņa perspektīvā atbalstīt izaugsmi, jo, pēc viņas vārdiem, grūti iedomāties, ka kāds noticēs solījumiem samazināt valstu tēriņus ilgstošas stagnācijas, augsta bezdarba un sociālās neapmierinātības apstākļos.

Īsāk sākot, jautājumi, kas izraisīja augsta ranga finansistu bažas, ir - vai politiķi visā pasaulē spēs pieņemt situācijai adekvātus lēmumus ekonomikas politikas jomā un vai budžetu izdevumu samazināšanas plāni nenovedīs pie pasaules ekonomikas stagnācijas tuvāko gadu perspektīvā. Pēdējais apsvērums prasa no politiķiem būt piesardzīgiem, veidojot budžetu deficītu samazināšanas plānus.

ASV 2.ceturkšņa IKP rādītājs pārskatīts uz leju

26.augustā tika publicēti precizētie dati par ASV IKP 2.ceturksnī. Tie izrādījās vēl vājāki nekā provizoriskie dati, pēc kuriem IKP pieaugums 2.ceturksnī bija 1,3% gada izteiksmē. Pēc precizētiem datiem, IKP šajā ceturksnī pieauga tikai par 1% gada izteiksmē. Tas nozīmē, ka pirmajā pusgadā ASV

ekonomika auga vidēji par 0,7% ceturksnī, kas ir daudz mazāk nekā prognozēja gada sākumā.

Pie tam, otrajā ceturksnī samazinājās privātā patēriņa pieaugums, kas ir galvenais ASV ekonomikas izaugsmes avots. Ja 1.ceturksnī privātais patēriņš pieauga par 2,1% gada izteiksmē, tad 2.ceturksnī – tikai par 0,4%. Diezgan būtisks bija privāto investīciju pieaugums – investīcijas 2.ceturksnī pieauga par 6,4% gada izteiksmē, palielinot kopējo 2.ceturkšņa IKP pieaugumu par 0,78% punktiem. Tajā pašā laikā jau trešo ceturksni pēc kārtas valsts sektora ieguldījums IKP izaugsmē ir negatīvs – valsts izdevumi samazinās, un tas samazina arī kopējo IKP. Salīdzinājumā ar provizoriskiem datiem, mazāks izrādījās ārējās tirdzniecības ieguldījums IKP pieaugumā – tas deva tikai 0,09% punktus gada izteiksmē – salīdzinājumā ar 0,58% punktiem pēc provizoriskiem datiem. ASV ekonomiskie dati rāda, ka ekonomikas izaugsme 2.ceturksnī bijusi diezgan vāja, daudz zemāka par gaidām. Tas rada nervozitāti finanšu tirgos: akcijas turpina svārstīties līmeņos, kas tika sasniegti pēc krituma iepriekšējās nedēļās, bet drošo valsts obligāciju (ASV, Vācija) ienesīgumi ir vēsturiski zemākajos līmeņos.

Akciju tirgus indeksi		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	297.60	290.42	344.72	340.36	342.19	278.16	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	975.92	970.16	1156.56	1133.37	1099.46	966.05	-
S&P 500	ASV	1176.80	1123.53	1331.94	1325.69	1319.88	1047.22	1271.51
DJIA	ASV	11284.54	10817.65	12501.30	12402.76	12130.45	9985.81	11412.87
Xetra DAX	Vācija	5537.48	5480.00	7349.45	7114.09	7185.17	5912.58	6340.52
Nikkei 225	Japāna	8797.78	8719.24	10097.72	9562.05	10526.76	8906.48	12778.71
Shanghai Composite	Ķīna	2612.19	2534.36	2703.03	2736.53	2878.57	2603.48	-
RTS	Krievija	1596.17	1575.33	1987.79	1818.36	1932.82	1409.51	1579.12
Bombay Sensex	Indija	15848.83	16141.67	18518.22	18044.64	17700.91	18226.35	14482.22
Bovespa	Brazīlija	53350.79	52447.63	59339.90	64098.57	66902.53	63867.48	54358.70
OMX Baltic	Baltija	475.14	464.12	535.63	519.79	-	-	-
OMX Riga	Latvija	401.65	392.98	432.07	414.96	433.74	394.33	504.62
OMX Tallinn	Igaunija	575.55	563.02	677.49	668.62	764.41	565.33	-
OMX Vilnius	Lietuva	363.69	357.51	399.22	398.64	412.40	325.44	-

Valūtas tirgus		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.4497	1.4395	1.4512	1.4138	1.3750	1.2719	1.4649
USD/LVL		0.4889	0.4925	0.4884	0.5013	0.5116	0.5565	0.4800
EUR/LVL		0.7088	0.7090	0.7087	0.7087	0.7035	0.7078	0.7031
EUR/SEK		9.1089	9.2026	9.0559	8.8882	8.8298	9.4262	-
EUR/RUB		41.7496	42.0371	39.9125	39.8353	39.7951	39.0499	36.1299

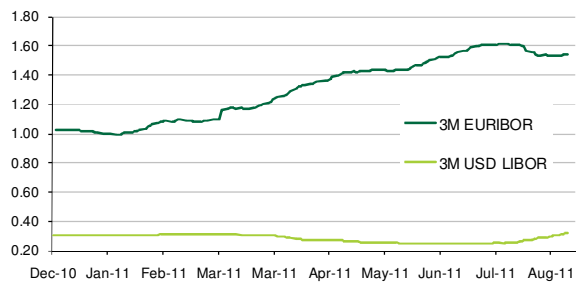
Naudas tirgus		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0.87	0.89	0.99	1.08	0.63	0.41	4.29
	3M	1.54	1.53	1.62	1.43	1.09	0.89	4.97
	6M	1.74	1.73	1.83	1.71	1.38	1.14	5.16
USD LIBOR	O/N	0.14	0.14	0.12	0.13	0.23	0.22	2.14
	3M	0.32	0.30	0.25	0.25	0.31	0.30	2.81
	6M	0.48	0.47	0.43	0.40	0.46	0.51	3.12
LVL RIGIBOR	O/N	0.41	0.41	0.42	0.42	0.45	0.69	3.69
	3M	0.85	0.85	0.81	0.75	0.88	1.25	6.27
	6M	1.42	1.45	1.37	1.37	1.37	2.03	7.14

Valsts obligācijas		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.66	0.63	1.34	1.65	1.55	0.60	3.98
	10 gadi	2.15	2.11	2.75	3.02	3.16	2.15	4.11
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.20	0.19	0.40	0.49	0.72	0.52	2.34
	10 gadi	2.19	2.07	2.95	3.06	3.42	2.48	3.78
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.62	0.60	0.71	0.93	1.42	0.65	-
	10 gadi	2.51	2.39	3.08	3.31	3.70	2.88	-

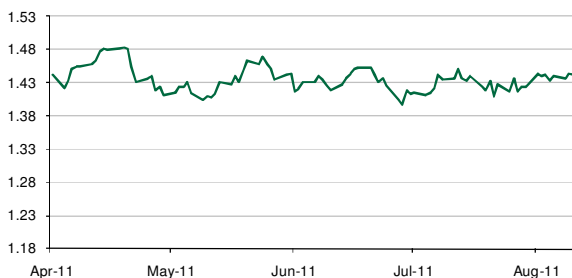
Kredītspreidi		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga	3 gadi	148	136	81	71	70	93	-
kompāniju CDS spredi	5 gadi	168	154	113	103	99	117	-
iTRAXX Europe	10 gadi	184	173	137	129	121	125	-
Eiropas augstā ienesīguma	3 gadi	645	574	322	266	306	458	-
parāda instrumentu CDS spredi	5 gadi	713	659	424	373	395	522	-
iTRAXX Crossover	10 gadi	716	685	470	422	431	517	-

Izejvielas		26.08.2011.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta	(NYM Light Crude - Futures), USD	85.37	82.26	99.59	100.23	97.88	73.36	116.27
Zelts	XAU, USD	1 828.05	1 851.95	1 618.80	1 517.99	1 408.71	1 234.05	823.80
Varš	(Copper 3M - Futures), USD	9 074.85	8 824.85	9 819.80	9 020.00	9 760.00	7 304.50	7 579.80

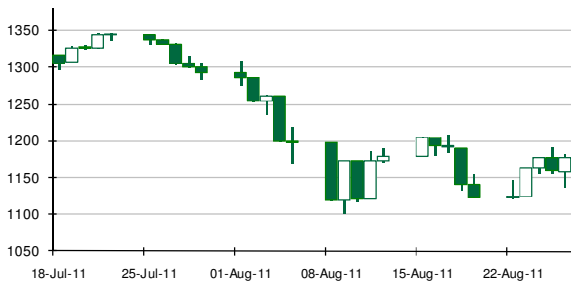
3M naudas tirgus likmes

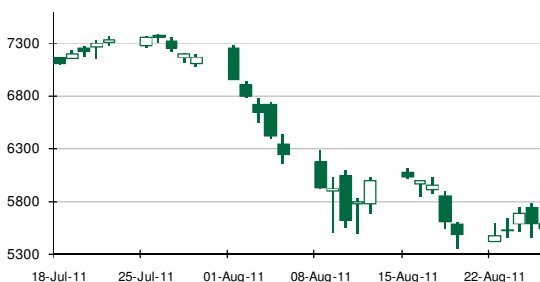
EUR/USD kurss

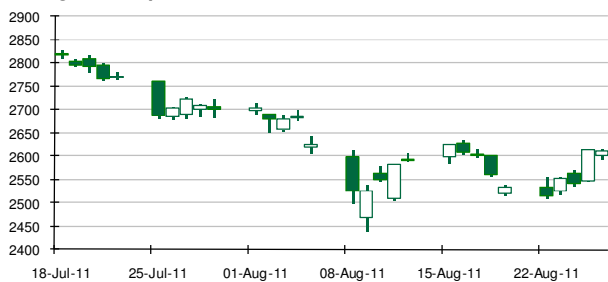
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

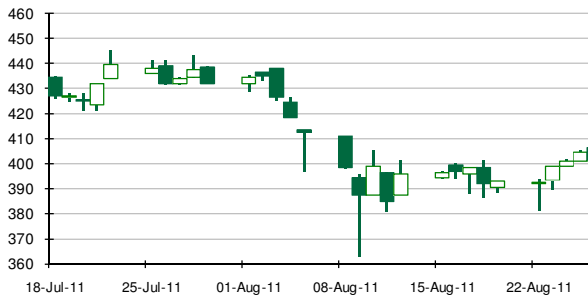
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

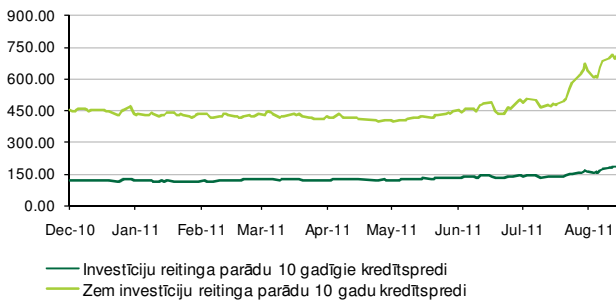
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Riga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītsprei (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters, ASV Ekonomiskās analīzes pārvalde (U.S. Bureau of Economic Analysis)